

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

XXXXXXXXXXXX

ΓΡ. ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

XXXXXXXXXXXX

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Θεσσαλονίκη, 04 Οκτωβρίου 2019

Αριθμ. Πρωτ. 619779 (1307)

ΣΧΕΤ.: 605523 (1277), 603392 (1273), 447587 (938),
240473 (569), 457945 (1324)/2018

Ταχ. Δ/νση : 26^{ης} Οκτωβρίου 64
Τ.Κ. : 546 27
Τηλέφωνο : 2313 319403
FAX : 2313 319155
E-mail : A.Giantsis@pkm.gov.gr

ΠΡΟΣ: Γρ. Αντιπεριφερειάρχη Ανάπτυξης
και Περιβάλλοντος
κ. Κ. Γιουτίκα

ΚΟΙΝ.: 1) Γρ. Αντ/ρχη Υποδομών & Δικτύων
κ. Π. Μπίλλια
2) Γενικό Δ/ντή Ανάπτυξης &
Περιβάλλοντος
κ. Ν. Τσοτσόλη
3) Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβ/ντος
κα Γλ. Σαλγκάμη

ΘΕΜΑ: Απάντηση στις ερωτήσεις στη Βουλή, των Βουλευτών Γιάννη Δελή και Λεωνίδα Στολτίδη (ΚΚΕ), Κωνσταντίνου Χήτα (Ελληνική Λύση) και ομάδας Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ.

ΣΧΕΤ.: 1) Το υπ' αριθμ. πρωτ. 510/27-09-2019 έγγραφο του Γρ. Αντ/ρχη Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
2) Το υπ' αριθμ. πρωτ. 504/25-09-2019 έγγραφο του Γρ. Αντ/ρχη Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
3) Το υπ' αριθμ. πρωτ. 517/30-09-2019 έγγραφο Γρ. Αντ/ρχη Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Τη δεκαετία του 1960, η έκταση της λίμνης ανερχόταν σε περίπου 50 τετρ. χιλ. Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, η έκταση υπολογίζεται σε 46,2 τετρ. χιλ. και το μέγιστο βάθος σε 8,5 μ. Από τα τέλη της δεκαετίας του 1980, η ποσότητα των νερών της μειώνεται με ταχείς ρυθμούς. Μεταξύ των ετών 1987 και 1995, η πτώση της στάθμης ανέρχεται συνολικά στα 3μ (από 4,5 σε 1,5 μ). Η έκταση της λίμνης πλέον κάλυπτε μόνο 30 τετρ. χιλ. Τον Αύγουστο του 1995 η μείωση της στάθμης, σε συνδυασμό με τη ρύπανση, οδήγησαν σε μαζικούς θανάτους ψαριών και πουλιών. Η λίμνη σήμερα είναι λόγω προσχώσεων αβαθής με μέγιστο βάθος 2,5 μ.

Στο πλαίσιο της αναγκαιότητας οικολογικής αποκατάστασης της λίμνης Κορώνειας, το 1997, ανατέθηκε στη ΝΑΘ από τη DG XVI της ΕΕ, η εκπόνηση

του 1^{ου} Master Plan (1999-2002), που ολοκληρώθηκε το **2002**. Βασικό έργο ήταν η μεταφορά νερού από τον ποταμό Αλιάκμονα πράγμα που απορρίφθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ και την ΕΕ και δρομολογήθηκε η επιβολή πρόστιμου.

Η τότε ΝΑΘ, το **2003**, ανέλαβε άμεσα μία σειρά πρωτοβουλιών για τη σύνταξη νέας πρότασης του 2^{ου} Master Plan του έργου «Αποκατάσταση της Λίμνης Κορώνειας», την κατάρτιση και υποβολή φακέλου νέας Αίτησης Συνδρομής στο Ταμείο Συνοχής II. Η διαδικασία επιβολής πρόστιμου / ημέρα, αναστάληκε και το master plan II έγινε αποδεκτό. Έλαβε έγκριση από την ΕΕ με προϋπόθεση των εξής Ειδικών Όρων για την συγχρηματοδότηση:

1.Υπογραφή Προγραμματικής Σύμβασης (Π.Σ.), με συμβαλλόμενα μέρη της τα Υπουργεία Περιβάλλοντος Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Ανάπτυξης, Οικονομίας & Οικονομικών, την τέως Π. Κ. Μακεδονίας (σήμερα ΑΔΜΘ), την τέως Ν. Α. Θεσσαλονίκη (σήμερα ΠΚΜ), τον Δήμο Λαγκαδά και το Φορέα Διαχείρισης των Λιμνών Κορώνειας – Βόλβης. Περιλάμβανε το σύνολο των 21 δεσμεύσεων, εκ των οποίων 7 ανέλαβε να υλοποιήσει η τέως Ν. Α. Θ. και ολοκλήρωσε η ΠΚΜ.

2.Σύσταση Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης με επισπεύδουσα την τέως ΠΚΜ σήμερα ΑΔΜΘ και της Επιστημονικής Επιτροπής του Έργου από εξειδικευμένους επιστήμονες εγνωσμένης αξίας.

3.Αποπληρωμή του έργου: θα καταβαλλόταν εφόσον οι ελληνικές αρχές πιστοποιούσαν ότι το σύνολο των 21 παρεμβάσεων από τους οκτώ (8)φορείς της ΠΣ έχουν ολοκληρωθεί. Σήμερα ολοκληρώθηκαν 18. Ένα (δράση 11) της ΠΚΜ με ευθύνη του Υπουργείου και της τέως Ε.Γ.Υ. και δύο (δράσεις 20 & 21) του ΥΠΕΚΑ και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αντίστοιχα.

Τα βασικά προβλήματα της Κορώνειας ήταν η έλλειψη νερού και η μόλυνση.

Η έλλειψη – εξοικονόμηση του νερού αντιμετωπίζεται με:

- Το έργο της «Ενωτικής Τάφρου»: που έχει υλοποιηθεί από τη ΝΑΘ και ήδη λειτούργησε από το 2010 μεταφέροντας νερό στη λίμνη μέσω των ρεμάτων Σχολαρίου και Λαγκαδικίων από τα ορεινά γύρω από την λίμνη
- Το αγροπεριβαλλοντικό πρόγραμμα του ΥΠΑΑΤ, που δεν έγινε τίποτε. Η τέως ΝΑΘ και σήμερα ΠΚΜ το 2010 και 2011 πρότεινε την εφαρμογή «Γεωργίας μειωμένων

εισροών» σε αντικατάσταση της β υποχρέωσης αυτής ως ισοδύναμο μέτρο- δεν έγινε αποδεκτή από το Υπουργείο ενώ η Ε.Ε. το στήριζε κατ' αρχή

- Τη διαχείριση των νερών άρδευσης αρμοδιότητας του ΥΠΕΚΑ (ΥΠΕΧΩΔΕ) και της τέως Π. Κ. Μακεδονίας (ΑΔΜΘ- γεωτρήσεις κλπ) που επίσης δεν έγινε στην ουσία κάτι
- Το έργο «δημιουργία και διαμόρφωση υγροτόπου και βαθέων ενδιαιτημάτων» της υποδιαίρεση της λίμνης σε υγροβιότοπο και σε κυρίως λίμνη για μείωση της εξάτμισης του νερού το καλοκαίρι, με την δημιουργία αναχώματος, Ολοκληρώθηκε το 2015
- Πρόσθετα από το οριστικό κλείσιμο των υδροβόρων ρυπογόνων 19 βιομηχανιών έγινε εξοικονόμηση περίπου 7 εκ κυβικών μέτρων ετησίως.

Η μόλυνση των νερών οφειλόταν:

- Στις βιομηχανικές μονάδες, που έκλεισαν οριστικά, με ευθύνη και ενέργειες της τέως ΝΑΘ.
- Στα αστικά λύματα του Δήμου Λαγκαδά, με τον βιολογικό σταθμό που λειτουργεί.
- Στα αγροτικά λύματα (λιπάσματα, φυτοφάρμακα) με αρμόδιο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης που δεν έγινε κάτι.

Η λίμνη δεν έχασε το νερό από το 2009 έως σήμερα και ο υπόγειος υδροφορέας παρουσιάζει αύξηση του αποθηκευμένου νερού. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της λίμνης βελτιώθηκαν σύμφωνα με τα στοιχεία των 35 τηλεμετρικών σταθμών που λειτουργεί η ΠΚΜ και το Διαβαλκανικό Κέντρο Περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα την αναβίωση της λίμνης, όπως αποδεικνύεται από τον πληθυσμό και τα είδη των ψαριών, μέρος των οποίων βρέθηκαν νεκρά στα τελευταία γεγονότα, ενώ το νερό μετά από την έντονη ξηρασία υποχώρησε στα 80 εκ. διατηρώντας έστω και ένα μέρος της λίμνης. Την περίοδο 1995-2009 η λίμνη αποξηράθηκε ολικά τουλάχιστον 4 φορές, ενώ τον περισσότερο χρόνο είχε μέχρι 80 εκ. νερό. Δηλαδή σε γενικές γραμμές τα έργα πέτυχαν τον βασικό σκοπό της απομάκρυνσης της μόλυνσης, της διατήρησης νερών και αναβίωσης της ιχθυοπανίδας και των λοιπών έμβιων ειδών της τροφικής αλυσίδας ακριβώς λόγω της απαλλαγής από την μόλυνση των ρυπογόνων βιομηχανικών μονάδων.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (τέως Ν.Α. Θεσσαλονίκης)

1. Έργα δημιουργίας και διαμόρφωσης υγροτόπου και βαθέων ενδιαιτημάτων.

Έχει ολοκληρωθεί με δύο επιμέρους έργα.

1. την κατασκευή των βαθέων ενδιαιτημάτων που υλοποιήθηκε με την εκβάθυνση 450 στρ του πυθμένα της λίμνη, στο βαθύτερο τμήμα για την ύπαρξη νερού βάθους τουλάχιστον 1,2μ και σκοπό να λειτουργεί σαν ενδίαιτημα (χώρος συγκέντρωσης νερού) όταν μειώνεται δραματικά το νερό της λίμνης, εντός του οποίου θα επιβιώνουν όλα τα έμβια όντα της. Το έργο ολοκληρώθηκε το 2016.
2. Την κατασκευή αναχώματος 6 χλμ, που διαίρεσε την λίμνη στο βόρειο τμήμα 1/3 της επιφάνειας (λειτουργία σαν υγρότοπος) και το νότιο τμήμα 2/3 της επιφάνειας (λειτουργία της κυρίως λίμνης) Το έργο ολοκληρώθηκε το 2014.

2. Έργα βελτίωσης υδραυλικών χαρακτηριστικών και αμφίδρομης λειτουργίας ενωτικής τάφρου.

Έχει ολοκληρωθεί και λειτουργεί επιτυχώς από το 2011. Χρειάζεται συντήρηση. Το έργο της Ενωτικής Τάφρου σήμερα είναι λειτουργικό. Περιλαμβάνει, εκτός των άλλων, την εκτροπή των χειμάρρων που μπορεί να καταλήγουν στη Βόλβη ή στην Κορώνεια ανάλογα με την ανθρώπινη βούληση. Έτσι τα πλεονάζοντα νερά αντί να πλημμυρίζουν την περιοχή οδηγούνται στην Κορώνεια. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίστηκε επιφανειακό νερό για την Κορώνεια.

3. Έργα λιμνοδεξαμενών ωρίμανσης.

Το έργο αποσκοπούσε στην προστασία της ρύπανσης από μολυσμένα νερά τόσο των βιομηχανιών (που έκλεισαν), όσο και από τον βιολογικό σταθμό του Λαγκαδά, όταν βρίσκεται εκτός λειτουργίας λόγω βλάβης ή σε τακτική συντήρηση. Το έργο δημοπρατήθηκε και το 2014 είχε ανάδοχο αλλά με **αποκλειστική ευθύνη** του ΥΠΕΚΑ και της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων και παρά τις δικές μας έντονες αντιρρήσεις ακυρώθηκε, κατά την άποψή μας κακώς.

4. Υπηρεσίες δημιουργίας βάσης δεδομένων παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων και σύστημα λήψης αποφάσεων (36 τηλεμετρικοί σταθμοί) - Προμήθεια ειδικού εξοπλισμού παρακολούθησης.

Έχει ολοκληρωθεί και λειτουργεί επιτυχώς από το 2010. Η ΠΚΜ από το 2010 έως το 2012 από ίδιους πόρους είχε εξασφαλίσει τη συντήρηση και επιχειρησιακή λειτουργία του εξοπλισμού των 36 τηλεμετρικών σταθμών, που παίρνουν στοιχεία για την ποιότητα και ποσότητα των νερών σε όλη τη λεκάνη της λίμνης Κορώνειας. Προς τιμή τους τα στελέχη και οι Επιστημονικοί Υπεύθυνοι του Διαβαλκανικού Κέντρου Περιβάλλοντος συνέχισαν για άλλα 4 χρόνια την επιχειρησιακή λειτουργία των 36 τηλεμετρικών σταθμών ΧΩΡΙΣ πιστώσεις και στήριξαν με τα στοιχεία τους όλους μας και ειδικά τη χώρα μας στο δικαστήριο **ουσιαστικά**. Από το 2016 για 2 χρόνια και πάλι χρηματοδότησε η ΠΚΜ.

5.«Επανεξέταση των Περιβαλλοντικών Όρων των ρυπογόνων βιομηχανιών περιοχής Λαγκαδά».

Το επιλύσαμε με τον καλύτερο τρόπο χωρίς κοινωνικές αναταραχές. Με δικές μας ενέργειες έχουν διακόψει τη λειτουργία τους (19), που ρύπαιναν την λίμνη. Κλείσανε 40 βιομηχανικές γεωτρήσεις με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση κατανάλωσης νερού 13.000 κυβικών μέτρων ημερησίως,

Το 2012 είχαμε υποβάλει τεχνικό δελτίο με πρόσθετα έργα για την υποστήριξη του 2^{ου} Master Plan του έργου «Αποκατάσταση της Λίμνης Κορώνειας», αλλά δεν έγιναν αποδεκτά.

Με το έγγραφο ΥΠΕΝ/γρ ΕΓΥ/24992/84/30-8-18 «ορίσθηκαν» οι αρμόδιες αρχές διαχείρισης των έργων και όχι ο Φορέας Διαχείρισης, όπως δεσμεύτηκε η χώρα μας στην Ε.Ε. Με την απόφαση αυτή προβλέφθηκε η χρηματοδότηση της ΠΚΜ από το Υπουργείο για τη συντήρηση των έργων. **Στη βάση αυτών ζητήσαμε να εξασφαλιστούν πιστώσεις με το έγγραφό μας οικ.240473(569)23-04-19 από τον συντονιστή του θέματος την Ειδική Γραμματεία Υδάτων μετά τη σχετική εκτίμηση του προϋπολογισμού συντήρησης των έργων και δικτύων από την αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, που κατασκεύασε και τα έργα. Η απάντηση της ΕΓΥ με το έγγραφο ΥΠΕΝ/γρ ΕΓΥ/41509/281/3-7-19, που λάβαμε στις 12-07-19 ήταν τουλάχιστον άσχετη με τις υποχρεώσεις της σαν συντονιστής. Άμεσα με το έγγραφό μας 447587/15-07-19 ενημερώσαμε και πάλι για την υποχρέωση της**

ΕΓΥ, χωρίς καμιά απάντηση με ευθύνη του τέως Γενικού Γραμματέα και της αρμόδιας υπηρεσίας της «Δ/σης Προστασίας και διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος» και φυσικά χωρίς ένταξης των ζητούμενων πιστώσεων στο ΠΔΕ του Υπουργείου.

Οι απαντήσεις αναλυτικότερα στις ερωτήσεις είναι:

1. Μετά την από 30-08-18 (ΥΠΕΝ/γρ ΕΓΥ/24992/84/30-8-18) με ευθύνη της τέως Ε.Γ.Υ. **δεν** διατέθηκαν οι αντίστοιχες πιστώσεις στην Π.Κ.Μ. κι έτσι **δεν υπήρξε δυνατότητα** υλοποίησης της συντήρησης των δύο τεχνικών έργων: «Έργα βελτίωσης υδραυλικών χαρακτηριστικών και αμφίδρομης λειτουργίας ενωτικής τάφρου» και «Έργα δημιουργίας και διαμόρφωσης υγροτόπου και βαθέων ενδαιτημάτων». Για τα έργα αυτά από την έγκριση πιστώσεων θα απαιτηθεί χρόνος 8-9 μηνών για την ανάθεσή τους με δημοπράτηση.
2. Το έργο «Υπηρεσίες δημιουργίας βάσης δεδομένων παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων και σύστημα λήψης αποφάσεων (36 τηλεμετρικοί σταθμοί) - Προμήθεια ειδικού εξοπλισμού παρακολούθησης» από το 2009 μέχρι σήμερα λειτουργεί και συντηρείται με πρωτοβουλία και πιστώσεις της ΠΚΜ, ενώ υπάρχει υποχρέωση χρηματοδότησης από το Υπουργείο. Το Διαβαλκανικό Κέντρο Περιβάλλοντος λαμβάνει και μπορεί να διαθέτει με τους 36 τηλεμετρικούς σταθμούς, όλα τα στοιχεία ποσότητας και ποιότητας των νερών εφόσον ζητηθούν από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης, την Ειδική Γραμματεία Υδάτων ή τον Φορέα Διαχείρισης για την εξέταση εφαρμογής τυχόν περιοριστικών μέτρων εξοικονόμησης νερών ή ανάσχεσης ρύπανσης.
3. Για τη δράση 21 και τον περιορισμό άρδευσης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, δεν ενδιαφέρθηκε ουσιαστικά ποτέ, και ιδιαίτερα από το 2014, που η λίμνη ανέκαμψε ως προς το υδατικό ισοζύγιο. Επίσης, ποτέ δεν έγινε αποδεκτή, ούτε για συζήτηση η πρόταση αντικατάστασης της δράσης αυτής με την εφαρμογή Γεωργίας μειωμένων εισροών που προτείνουμε σαν ΠΚΜ. Ήδη ανάλογη εφαρμογή με απτά αποτελέσματα γίνεται σε 15.000 στρ. υδροβόρων δυναμικών καλλιεργειών στη Χαλάστρα.
4. Για την δράση 20, παύσης ή περιορισμού των 2.200 Γεωτρήσεων ευθύνης του ΥΠΕΚΑ και της τέως Ε.Γ.Υ. έγιναν ενέργειες από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης από την οποία θα πρέπει να αναζητηθούν πληροφορίες.

5. Τον «συντονισμό» τον είχε μέχρι και τις 30-08-18 αλλά και τον ανέλαβε η τέως ΕΓΥ και με το ΥΠΕΝ/γρ ΕΓΥ/24992/84/30-8-18 που ή ίδια εξέδωσε. Σήμερα προφανώς ανέλαβε η αντίστοιχη Γενική Γραμματεία.
6. **Κατά την άποψή μας** οι ενέργειες για την μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση είναι ότι πρέπει να συσταθεί ομάδα παρακολούθησης και εισήγησης μέτρων, τακτικών και έκτακτων, με εκπροσώπους της ΠΚΜ, της ΑΔΜΘ, του ΔΚΠ/ΑΠΘ, του Φορέα Διαχείρισης των λιμνών και του Δήμου, πέραν της υποχρεωτικής και τυπικής συγκρότησης του Φορέα Διαχείρισης των έργων, που έγινε με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων, μετά από δική μας πίεση. Πρωταρχικός στόχος και ρόλος της πρέπει να είναι η επανεξέταση και πρόταση υλοποίησης:
1. Μόνιμων μέτρων, όπως της λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης των έργων και δράσεων, των έργων ορεινής υδρονομίας, της επανεξέτασης του έργου των λιμνοδεξαμενών ωρίμανσης , της εφαρμογής γεωργίας μειωμένων εισροών, συνεχούς τακτικής αξιολόγησης των τηλεμετρικών δεδομένων και λήψης αντίστοιχων μέτρων κλπ..
  2. Έκτακτων μέτρων για την εξοικονόμηση νερού και
  3. Της παρακολούθησης, της συντήρησης και ορθολογικής λειτουργίας των υφιστάμενων έργων και εγκαταστάσεων, με επαναπροσδιορισμό της λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης των έργων και δράσεων στην βάση του γεγονότος ότι πρόκειται για έργα προστασίας περιβάλλοντος σε περιοχή προστατευόμενη και δράσεις σε χώρο ευθύνης του Υπουργείου και με την αρχή της συνεργασίας των φορέων που σχετίζονται.

Ο Γενικός Διευθυντής

Απόστολος Γιάντσης

Εσωτ. Διανομή:

Αρχείο για Φ₁₂